

กระทู้ถามที่ ๐๐๑ ร.

วุฒิสภา

๔ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอให้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามที่ได้ตั้งกระทู้ถาม เรื่อง การใช้จ่ายเงินกู้ตามแผนงานหรือโครงการด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ถาพรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในประเด็นคำถามว่า มีมาตรการหรือแนวทางในการที่จะเสริมสร้างขวัญกำลังใจในรูปแบบค่าตอบแทนแก่ประชาชนผู้ที่เป็นชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายจากทางราชการให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เหมือนบุคลากรอื่นหรือไม่ อย่างไร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ตอบกระทู้ถามดังกล่าวแล้วในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๗๙ ง วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ โดยสรุปได้ ดังนี้ “ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวดที่ ๕ ด้านสิทธิ ไม่พบว่าชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เป็นเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง หรือค่าตอบแทนใด ๆ เนื่องจากเป็นราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ ดังนั้น การสร้างขวัญและกำลังใจในรูปแบบค่าตอบแทนให้แก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นเรื่องที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม “ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)” จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ การพิจารณาเสนอค่าตอบแทนให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย” ข้าพเจ้าเห็นว่า ที่ผ่านมาและปัจจุบันชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือทางราชการในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในหลายภารกิจ เช่น การจัดเวรยามดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยหมู่บ้าน เฝ้าระวังสถานที่สำคัญ ตั้งจุดตรวจจุดสกัดตรวจบุคคลเข้าออกหมู่บ้าน ป้องกันการก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่ การสืบสวนหาข่าวพฤติกรรมอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อย ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจราจร การช่วยเหลือและบรรเทาอุทกภัยครั้งรุนแรงเป็นประวัติการณ์ของประเทศเมื่อปี ๒๕๕๔ และภัยพิบัติอื่น การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กำลังระบาดในปัจจุบัน หรือการแพร่ระบาดของ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สายพันธุ์ใหม่ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนภารกิจอื่น ๆ ที่ทางราชการมอบหมาย แต่การปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ไม่มีค่าตอบแทนเหมือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายรักษาความสงบ แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จึงเป็นการสมควรที่ทางราชการจะได้พิจารณากำหนดให้มีค่าตอบแทนแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) หรือเยียวยาการปฏิบัติหน้าที่ที่ผ่านมา ปัจจุบัน และอนาคตข้างหน้า เพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลมีนโยบายหรือแนวทางใดในการที่จะกำหนดค่าตอบแทนหรือสวัสดิการอื่นแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) หรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ธานี สุโชตายน

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๑ ร.

ของ นายธานี สุโขทยาน สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง ขอให้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอให้พิจารณา กำหนดค่าตอบแทนแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องตามที่ได้รับ รายงานจากกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

คำตอบ

จากข้อมูลของกระทรวงมหาดไทยทราบว่า วัตถุประสงค์ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ มุ่งหมายให้มีราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และให้เป็น ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ซึ่งทำหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ โดยไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ เหมือนกันนั้น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ดังนั้น หากพิจารณา ตามวัตถุประสงค์ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครอง และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว จึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณและ สวัสดิการเป็นค่าตอบแทนได้ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย ได้ตระหนักถึงความทุ่มเท และเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ของ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ชุดรักษาความปลอดภัย บ้าน (ชรบ.) มาโดยตลอด ซึ่งในห้วงที่ผ่านมา กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ได้ดำเนินการ ดังนี้

- จัดฝึกอบรมปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบลในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอ จังหวัดสงขลา หลักสูตรผู้บังคับกองร้อยชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน ๒๙๐ คน (๒๙๐ ตำบล) โดยดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งดำเนินการ ครบทุกตำบลแล้ว

- จัดฝึกอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอ จังหวัดสงขลา หลักสูตรผู้ช่วยผู้บังคับกองร้อยและผู้บังคับหมวดชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน ๑,๙๗๖ คน ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ดำเนินการแล้ว จำนวน ๑,๑๘๙ คน คงเหลือจำนวน ๗๘๗ คน

- จัดฝึกอบรมผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอ จังหวัดสงขลา หลักสูตรการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ดำเนินการแล้ว ๘,๖๗๒ คน คงเหลือ ๑,๑๗๘ คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ณ ศูนย์ฝึกอบรมมวลชน (ศูนย์ฝึกสมานมิตร) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) จำนวน ๒๒๔ คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่ได้ดำเนินการเนื่องสถานการณ์โควิด 19

- นอกจากนี้กระทรวงมหาดไทย ยังได้มอบหมายให้จังหวัด อำเภอ ที่มีความพร้อมด้านงบประมาณ ดำเนินการจัดฝึกอบรมชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) โดยให้พิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่จังหวัด อำเภอ นั้น

๒. ด้านการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการ ดังนี้

ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา

- ได้สนับสนุนค่าประกอบเลี้ยงอาหาร ค่าเครื่องอุปโภค บริโภค และวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ เทพา นาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย) จำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) เป็นประจำทุกเดือน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปัจจุบัน

- จัดหาเครื่องแต่งกายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) (เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว สีน้ำเงิน, รองเท้าหุ้มส้นสีดำ, เข็มขัดด้ายถักสีน้ำเงินพร้อมหัวเข็มขัดตราสิงห์, หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงินถักไนลอนสีดำ) ให้กับหมู่บ้านในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๑,๙๗๖ หมู่บ้าน (ครบทุกหมู่บ้านแล้ว)

- จัดหาอาวุธปืนลูกซองให้กับหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๕ กระบอก จำนวน ๑,๙๗๖ หมู่บ้าน รวมจำนวน ๒๙,๕๓๕ กระบอก พร้อมสนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง รวมจำนวน ๑๑๕,๑๕๘ นัด (ครบทุกหมู่บ้านแล้ว) รวมทั้งจัดหากระสุนปืนลูกซองสำรองคลังให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ขอรับการสนับสนุนไว้สำหรับประจำปืนลูกซองที่ได้แจกจ่ายไปแล้วนั้น และใช้สำหรับทำการฝึกทบทวนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ตามหลักสูตรที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดในแต่ละปีด้วย

- จัดหาเสื้อเกราะป้องกันกระสุน ระดับ ๓A ครบจำนวนเป้าหมายผู้นำหน่วย ชรบ. ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอ ของจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๖,๐๔๒ ตัว ซึ่งมีเสื้อเกราะป้องกันกระสุนที่ครบกำหนดอายุการใช้งานแล้ว และต้องจัดหาทดแทนจำนวน ๑๐,๐๓๒ ตัว

- สนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางไปตั้งจ่ายที่จังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นค่าจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ป้อมยามประจำหมู่บ้าน โดยหมู่บ้านที่มีชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด จะได้รับการจัดสรร

หมู่บ้านละ ๑๓๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นบาทถ้วน) โดยได้ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ เป็นต้นมา ซึ่งมีหมู่บ้านที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวแล้ว เป็นจำนวน ๖๐๐ หมู่บ้าน

ในพื้นที่ทั่วประเทศ

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ กระทรวงมหาดไทย ได้รับงบประมาณ เพื่อจัดหาเครื่องแต่งกายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้กับหมู่บ้านชายแดน จำนวน ๓๗,๕๐๐ ชุด (เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวสีน้ำเงิน, รองเท้าหุ้มส้นสีดำ, เข็มขัดด้ายถักสีน้ำเงิน พร้อมหัวเข็มขัดตราสิงห์, หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงิน, ถุงเท้าไนลอนสีดำ)

- ในปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทย มีอาวุธปืนลูกซองที่แจกจ่ายให้กับหมู่บ้านอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง (อพป.) ทั่วประเทศ จำนวน ๑๒๗,๑๐๔ กระบอก ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ กระทรวงมหาดไทยได้สนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง จำนวน ๑๗๖,๒๙๒ นัด เพื่อให้จังหวัด ที่ขอรับการสนับสนุนสำหรับประจำปืนลูกซองที่ได้แจกจ่ายไปแล้วนั้น และใช้สำหรับทำการฝึกทบทวน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ตามหลักสูตรที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดในแต่ละปีด้วย และมีกระสุนปืนลูกซองสำรองคลัง จำนวน ๓๑๙,๗๙๖ นัด

๓. ด้านการยกย่องชมเชย

กระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาถึงความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) โดยให้จังหวัดติดตามและรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง เสียสละ เกิดประโยชน์ ต่อทางราชการและประชาชนให้กระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อให้อธิบดีกรมการปกครองลงนามประกาศ ยกย่องชมเชย การปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ด้วยตนเอง อันเป็นการ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) โดยตรง และได้แจ้งให้จังหวัดอื่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์ประกาศการยกย่องชมเชยการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน อีกทางหนึ่งด้วย

๔. สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๘ ชุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) แต่งเครื่องแต่งกายและประดับเครื่องหมาย ชรบ.

(๒) ใช้อาวุธของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่ง เป็นลายลักษณ์อักษร

(๓) ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นใด ตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่กำหนดไว้

ประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเรื่องการได้รับสิทธิประโยชน์อื่นใด ตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่กำหนดไว้ มีรายละเอียด ดังนี้

กรณี	ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
๑. การปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือราชการแล้วได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต (สิทธิ สวัสดิการต่าง ๆ)	<p>๑. กรณีในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา จะได้รับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเยียวยา (ด้านร่างกาย) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕</p> <p>๒. กรณีพื้นที่ทั่วประเทศ (ยกเว้นในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา) จะได้รับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยที่ช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓</p>	<p>๑. การช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ให้บริการ กรณีที่ได้รับความเสียหายจากการให้บริการสาธารณสุข</p> <p>๒. กองทุนสนับสนุนและเยียวยาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คีรี กาญจนพาสน์</p> <p>๓. เงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือเยียวยาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)</p> <p>๔. เงินบริจาคและทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019</p> <p>๕. พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยที่ช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓</p>
๒. สิทธิการรักษาพยาบาลกรณีปฏิบัติหน้าที่	ใช้สิทธิตามหลักประกันสุขภาพ	การช่วยเหลือค่าห้องพิเศษและค่าอาหารพิเศษ โดยให้ได้รับการยกเว้น เมื่อเข้ารับการรักษา ณ หน่วยบริการที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕
๓. ค่าตอบแทน	ไม่มี	ได้รับค่าตอบแทน